

VÝZKUM V OBLASTI UŽÍVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SÍTÍ UČŇOVSKOU MLÁDEŽÍ

USING OF SOCIAL NETWORKS BY STUDYING YOUTH

Michal HRUŠKA

Resumé

Cílem práce bylo cestou kvantitativního výzkumu charakterizovat nejčastější aktivitu učňovské mládeže na sociálních sítích. Má práce neměla řešit či hodnotit danou problematiku, ale pouze ji dostatečně shrnout v rámci nejaktuálnějších trendů a poukázat na její závažnost.

Mohu říci, že všechny mé hypotézy se potvrdily. Pro někoho se sociální sítě staly prostředkem komunikace, pro jiné slouží k navazování nových přátelství, jako zdroj informací nebo sdílení nejrůznějších dat.

Myslím, že tato bakalářská práce i přes omezený rozsah je vhodným východiskem pro další výzkumy a analýzy týkající se aktivity adolescentů na sociálních webech. Domnívám se, že sociální média a internet obecně se stane díky snadné dostupnosti a oblíbenosti součástí našeho každodenního života.

Je nutné podotknout, že provedený výzkum má spíše orientační ráz. Nevylučuji možnost, že při použití širšího okruhu dotazovaných nebo oslovení jiných škol se mohou dostavit odlišné výsledky. Získané data tedy nelze brát jako všeobecně platnou skutečnost.

Abstract

My target was to characterize the path of quantitative research activity leading of youth apprenticeship on social networks. My work is not addressed the whole the issue, but it only to summarize the most recent trends and to highlight its importance.

I can say that all my assumptions were confirmed. For some social networks have become a means of communication for other to get new friendships as a source of information or sharing of various data.

I think this document, despite the limited range is a good starting point for further research and analysis related to adolescents' activities on social sites. I believe that social media and the Internet generally happens due to easy availability and popularity of our everyday life.

It should be noted that our research is rather approximate character. I do not exclude the possibility that when using a wider range of respondents, or addressing other schools may attend different results. The obtained data can not be taken as universally valid reality.

ÚVOD

V dnešní době technologického rozmachu, bychom jen stěží hledali odvětví, kde internet nezanechal žádné stopy. Pro společnost se stal nezbytnou a důležitou součástí života. Společností je přijímán jako prostředek pro práci, zábavu, hledání nových přátel, informační zdroj, ale podle přísloví „Dobrý sluha, ale špatný pán“ s sebou nese i nemalá rizika spojená s jeho užíváním.

Ve své bakalářské práci jsem se zaměřil na problematiku sociálních sítí na internetu a jejich užívání učňovskou mládeží. V dnešní uspěchané době adolescenti vyměnili přímý kontakt se svými vrstevníky za posedávání u počítače a komunikaci se svými internetovými přáteli, které nikdy neviděli. Tato práce si klade za cíl analyzovat, čím se dnešní mládež na sociálních sítích nejvíce zabývá a kolik jsou ochotni na nich strávit svého volného času.

STRUKTURA PRÁCE

Práce je rozdělena do dvou částí - na teoretickou a empirickou. V první, teoretické části popisují historii a nejoblíbenější sociální sítě používané v České republice. Srovnávám jejich funkce, které svým uživatelům nabízejí a počet registrovaných členů. Popisují rizika, která mohou vyplývat z užívání sociálních webů.

Ve druhé, empirické části je vlastní výzkum. Je zde popsán cíl výzkumu a metody, které jsou k tomuto účelu využity. Jsou zde také uvedeny výsledky získaných dat. Poslední kapitola je věnována shrnutí celé práce.

CÍLE

Sociální weby jsou díky velkému množství dat a informací pro mládež velmi atraktivní a zábavné. Cílem bakalářské práce je zjistit, jaké procento žáků učňovských škol vlastní profil na sociální síti. Zmapovat nejoblíbenější weby u našich adolescentů a jejich hlavní aktivitu na nich. Dále zjistit důvody založení profilů a celkovou spokojenost s nabízenými službami.

METODA VÝZKUMU

Zvolil jsem kvantitativní metodu sběru dat, a to konkrétně dotazník. Dotazník byl respondentům poskytnut v tištěné podobě. Skládá se z dvaceti pěti otázek, z nichž devatenáct je uzavřených, čtyři otázky jsou kombinované a dvě otevřené.

Je nutno zmínit, že každý respondent mohl odpovídat jiným způsobem. Podíl na výpovědní hodnotě dotazníku měly i okolní jevy, jako hluk či počasí, ale i vnitřní okolnosti nebo potřeby, jako jsou např. zdravotní stav, nálada nebo soustředěnost dotazovaných

VZNIK SOCIÁLNÍCH SÍTÍ

Pro lepší pochopení internetových sociálních sítí, si ji můžeme představit jako strom, kde každý člen se nachází ve středu stromu a může se považovat za kmen. Jeho známí jsou k němu připojeni jednotlivými větvemi a každá jednotlivá větev má svůj začátek i konec. Velmi zjednodušeně se dá říct, že na tomto principu probíhá komunikace a každý sám rozhoduje, jestli chce komunikovat pouze s jednou větví nebo s celým stromem najednou. Podle počtu námi přidaných členů do svého profilu se náš strom postupně rozvětňuje. Lidé svůj profil vylepšují pomocí přidávání nejrůznějších aplikací, aby zvýšily jeho atraktivitu.

Za první počátky sociální sítě se považují účastníci projektu ARPANET, kteří mezi sebou komunikovali pomocí e-mailu. Jednalo se především o vojáky Spojených států. Vznik sítí, jak je známe dnes, se datuje k roku 1997, kdy byla spuštěna síť SixDegrees.com. Na této první síti bylo registrovaným členům povoleno měnit si své profily podle svého vkusu a upravovat si seznamy svých přátel. Tyto služby se na internetu vyskytovaly už předtím, avšak SixDegrees byl první, které funkce spojil v celek. Přes počáteční velkou oblibu musela být síť v roce 2000 odpojena z důvodu nedostatečného samofinancování.

Dalším vzniklým webem, zabývající se touto tematikou, byla nově vzniklá masivní síť Ryze.com v roce 2001. Zaměřovala se především na profesní vztahy. Mnoho budoucích administrátorů v tom odhalilo dobrý podnikatelský záměr, což znamenalo už jen krůček ke vzniku nejrůznějších webů.

JAK FUNGUJÍ SOCIÁLNÍ WEBY

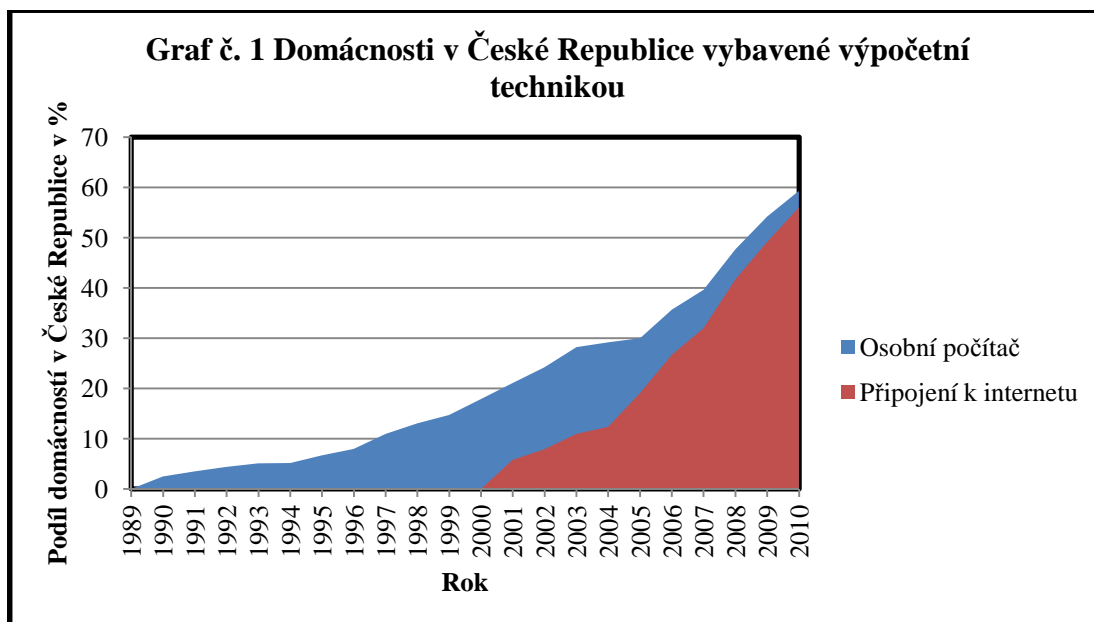
Před prvním vstupem do sociálního webu je každý účastník vyzván, aby si vytvořil vlastní profil. Profil si můžeme představit jako jedinečné stránky každého uživatele, který se stává jejich autorem, a na nichž je po něm žádáno vyplnění určitých informací o své osobě. Požadované informace jsou např. jméno, příjmení, datum narození, stav atd. Nezbytné pro vstup je mít své přihlašovací jméno či přezdívku a heslo, jenž eliminuje na minimum riziko vstupu cizí osoby do našeho profilu a pozměnění námi zadaných dat. Po splnění těchto základních požadavků nám již nic nebrání v utváření si vlastní sociální sítě.

Některé weby se odlišují v tom, jak je na nich náš profil viditelný vůči ostatním. U některých je viditelný všem, u některých pouze lidem, které označíme za naše přátele. Jiné sociální sítě kladou důraz na to, aby uživatel prozradil co nejvíce informací o své osobě a svých zájmech. Tyto weby slouží hlavně k hledání nových kamarádů a životních partnerů. Jiné jsou založeny na principu udržování stávajících přátelství, sdílení fotografií a videí, obchodování, pořádání nejrůznějších akcí apod.

ČESKÁ REPUBLIKA A INTERNET

Český statistický úřad uvádí velmi zajímavé údaje, které kromě jiného monitorují i vybavenost českých domácností výpočetní technikou. Jak je možno vidět na grafu č. 1, připojení k internetu a vlastnictví osobních počítačů v posledních letech rapidně stoupl.

Zatímco v roce 2001 mělo doma počítač 21,1 % a internet 5,8 % domácností, v roce 2010 vlastnictví počítače přiznalo 59,3 % domácností a 56 % domácností bylo připojeno k internetu. Další zajímavou informací je statistika o domácnostech, ve které žije minimálně jedno dítě. Tyto domácnosti (rok 2010) jsou v 79,8 % připojeny k internetu a osobní počítač má dokonce k dispozici 84,8 % domácností.

ZÁVĚR

Výzkumem jsem se snažil zjistit, kolik lidí je z celkového počtu respondentů vlastníkem profilu na některé sociální síti. Má hypotéza se zde potvrdila, až na jednoho dotazovaného odpověděli všichni kladně.

Drtivá většina respondentů navštíví svůj profil minimálně jedenkrát za den, ale přesto v 86 % dotazovaní uvedli, že si dovedou představit trávení dovolené bez aktivního využívání profilu.

Dotazovaní lidé byli obecně spokojeni s možnostmi a nabídkou aplikací uživatelům. Možná i proto má celých 86 % adolescentů ve své profilu členy své rodiny nebo příbuzné.

Největším důvodem pro užívání sociálních sítí, jak jsem předpokládal, byla komunikace, která je hlavní složkou sociálních sítí. Nepopírám praktičnost této služby, hlavním lákadlem je pro adolescenty rychlost a absence finančních poplatků. Zde shledávám určitou dávku nebezpečí, že internetová interakce nahradí klasickou formu komunikace „tváří v tvář“.

LITERATURA

- BOYD, Danah. Social Network Sites: Definition, History, and Scholarship. In: *Jcmc.indiana.edu* [online]. © 2007 [cit. 2011-28-09]. Dostupné z: <http://jcmc.indiana.edu/vol13/issue1/boyd.ellison.html>
- TYNAN, Dan. The 25 Worst Web Sites. In: *Www.pcworld.com* [online]. Sep 15, 2006 [cit. 2011-18-05]. Dostupné z: http://www.pcworld.com/article/127116-7/the_25_worst_web_sites.html
- QUALMAN, Erik. Statistics Show Social Media Is Bigger Than You Think. In: *Socialnomics.net* [online]. August 11, 2009 [cit. 2012-03-16]. Dostupné z: <http://www.socialnomics.net/2009/08/11/statistics-show-social-media-is-bigger-than-you-think/>
- Česká republika od roku 1989 v číslech. In: *Český statistický úřad* [online]. 5.3. 2012 [cit. 2012-03] Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cr_od_roku_1989#08
- GRAHAM, Jefferson. Flickr of idea on a gaming project led to photo website. In: *Www.usatoday.com* [online]. 2/27/2006 [cit. 2011-28-09]. Dostupné z: http://www.usatoday.com/tech/products/2006-02-27-flickr_x.htm

Kontaktní adresa

Michal Hruška, SOU a SOS Domažlice, KMT FPE ZČU v Plzni, m.neha@seznam.cz